

Laukaan kunnan hallintosäännön päivittäminen, syyskuu 2026

Kunnanhallitus 14.09.2026

528/00.01.01.00/2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy liitteen mukaiset päivitykset Laukaan kunnan hallintosääntöön 1.10.2026 alkaen.

Päätös

Selostus

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain § 90. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista.

Lisäksi kunnalla on oikeus hallintosäännössä ottaa huomioon omia määräyksiä, jotka eivät ole ristiriidassa lainsäädännön kanssa. Hallintosääntö on kunnan hallinnon ja toiminnan keskeinen ohjausväline. Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä.

Kunnan toimivallalla tarkoitetaan kunnan hoidettavaksi lain mukaan tai muuten kuuluvia asioita, joissa kunta voi tehdä tai joissa sen edellytetään tekevän päätöksiä. Kunnalle lain mukaan kuuluvaa toimivaltaa käyttää valtuusto, ellei sitä ole siirretty hallintosäännöllä kunnan muulle toimielimelle, luottamushenkilöille tai viranhaltijoille. Valtuusto ei saa siirtää toimivaltaa asioissa, joissa se on lainsäädännön mukaan päättävä toimielin.

Hallintosääntö on lähtökohtaisesti kunnassa säännöllisin väliajoin päivitettävä asiakirja, jolla jaetaan kunnan päätöksenteon vastuut. Hallintosääntöä on päivitetty viimeksi valtuuston kokouksessa 8.12.2025 § 84.

Laukaan kunnan hallintosääntö päivitetään syyskuussa 2026 Kuntaliiton mallipohjan mukaiseen hallintosääntömalliin 2026, joka on julkaistu 7.11.2025. Mallipohjaan siirtymisen johdosta joidenkin pykälien järjestys on osittain vaihtunut verrattuna voimassaolevaan hallintosääntöön, sen lisäksi on tehty selkeyttämistä luettavuuden kannalta.

Varsinaiset muutokset on esitetty liitteenä olevassa hallintosäännössä siten, että sinisellä tekstillä on merkitty Kuntaliiton mallipohjassa ollutta tekstiä, joita ei ole nykyisessä Laukaan kunnan hallintosäännössä. Punaisella tekstillä ovat muut huomiot, parannukset, korjaukset sekä muutokset. Poistettavaksi esitetyt kohdat on yliviivattu. Muutosmerkinnät poistetaan hyväksyntäkäsittelyn jälkeen ennen hallintosäännön julkaisemista kunnan verkkosivuilla.

Alle on koottu keskeisimmät muutokset hallintosäännössä.

Kolmannessa luvussa on täsmennetty Kuntaliiton mallipohjan mukaan nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston tekstiä. Vaikuttamistoimielimistä poistetaan monialainen hyvinvointityöryhmä. Ryhmällä ei ole itsenäistä päätösvaltaa ja se on verrattavissa muihin työryhmiin, jotka eivät ole hallintosäännössä. Kunnanjohtajan toimivaltuuksiin on lisätty, että

kunnanjohtaja nimeää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun § 6 mukaisen hyvinvoinnin ja terveydenhuollon edistämisen vastuutahon. Tähänkin mennessä kunnanjohtaja on nimennyt hyvinvointityöryhmän valtuustokausittain sivistyksen palvelualueelta tulleen esityksen mukaisesti.

Neljännessä luvussa on täsmennetty henkilöstöorganisaation alle, että "Viranhaltija toimii kussakin asiassa sen toimielimen alaisuudessa, jonka toimivaltuuksiin kyseinen asia kuuluu. Toisinsanoen viranhaltija voi tehdä päätöksiä useamman eri toimielimen alaisuudessa hoidettavasta asiasta riippuen". Viime vuosina tehtyjen organisaatiomuutosten myötä tämä on olennainen kirjaus, jotta viranhaltijat pystyvät valmistelemaan asioita useamman eri toimielimen alaisuudessa (esimerkiksi hulevesiasioita päätetään maankäytössä ja kaavoituksessa, mutta vastaava toimielin on tekninen lautakunta).

Kuudennessa luvussa valtuuston tehtävissä "antolainojen myöntäminen" on muutettu siten, että valtuusto päättää "antolainojen myöntämisestä muille kuin kunnan omille tytäryhtiöille". Kunnanhallitukselle on lisätty antolainojen myöntäminen kunnan tytäryhtiöille. Muutosta esitetään sen vuoksi, että se on yhteneväisempi muiden kuntien kanssa ja kunnanhallitus antaa tytäryhtiöille luvun 5. konsernijohtoon tehtävien mukaisesti omistajaohjausta ja yhtiökohtaiset konserniohjeet. Johtoonmukaista olisi, että kunnanhallitus päättää tällöin myös lainojen myöntämisestä kunnan tytäryhtiöille. Muista antolainoista päättää edelleen valtuusto.

Kunnanhallituksen tehtävissä ja toimivalloissa on tehty selkeytystä ryhmittäin, että mitä asiaryhmää kunnanhallituksen toimivalta koskee. Kokonaan uutena kohtana on vastuutahon nimittäminen kunnan vesihuoltotehtäviin, joista tulee antaa kunnan hallintosäännössä määräys 1.1.2028 mennessä. Tekniselle lautakunnalle on lisätty valmistelu vesihuoltosuunnitelman laadinnasta ja toiminta-alueista, joiden hyväksymisestä päättää kunnanhallitus.

Viranhaltijoiden kohdalla on pyritty siihen, että erillisiä delegointipykälää tarvitsisi tehdä mahdollisimman vähän ja toimivalta asiat olisivat selkeästi hallintosäännössä. Esimerkiksi kaavoitusjohtajan kohdalla olevat punaiset tekstit ovat aiemmin olleet delegoitu kunnanhallitukselta kaavoitusjohtajan toimivaltaan. Nyt kyseiset asiat tuodaan suoraan hallintosääntöön, sen sijaan että ne delegoitaisiin toimikaudeksi. Lisäksi maaseututoimenjohtajan ja maaseutuasiamiesten toimivallat ovat puuttuneet hallintosäännöstä, jotka nyt lisätään. Maaseutuhallinnon yksikössä työskentelevät viranhaltijat toimivat maaseutuselinkeinoviranomaisena yhteistoiminta-alueen kuntien alueella. Muitakin täsmennyksiä on tehty, jotka tekstissä ilmenevät punaisella värillä.

Seitsemännessä luvussa toimivaltaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa on tehty viimeisimmät lisäykset Kuntaliiton mallipohjasta. Toimivaltaan henkilöstöasioissa on tehty sivutoimien kohdalla on tehty selkeytys entisen suppean sijaan.

Luottamushenkilöiden taloudellisesten etuuksien perusteet luvussa 20. on otettu huomioon valtuuston päätös 1.6.2026 talouden tasapainottamisesta, siten että kunnan toimielinten osalta kokouspalkkioita ei makseta kokonaispalkkauksen piiriin kuuluville viranhaltijoille. Lisäksi palkkioiden maksamisen aikatauluihin on tehty uudistusta ja selkeytystä liittyen siihen, että luottamushenkilöiden kulukorvausjärjestelmä mahdollistaa muuttaa nykyistä neljännesvuosittaisista maksatusta kuuteen kertaan vuodessa. Aikataulut on tehty siten, että se ottaa huomioon ottaen palkkahallinnon nykyisen resurssin. Vuosipalkkiot maksetaan

jatkossa kesä- ja joulukuun maksatusten yhteydessä puolivuositain.
Vuosipalkkioiden osalta on tehty selkeytystä siihen, että miten
luottamushenkilöille- ja näiden varoille maksetaan vuosipalkkioita, jos on estynyt
hoitamasta tehtäviään mistä maksetaan vuosipalkkiota.

Hallintosäännön muutokset tulevat voimaan, kun niistä on päätetty ja pöytäkirja
on tarkastettu 1.10.2026 alkaen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Linda Leinonen
Valmistelija	Vt. hallintopäällikkö Jasper Rouvinen, puh. 050 448 7979 Konsernipalvelujohtaja Maarit Kaija, puh. 040 351 8605
Jakelu / toimenpiteet	valtuusto // palvelualueet, viranhaltijat, aitta, kunnan verkkosivut